

Demokracja **bezpośrednia** – czy to w ogóle **możliwe**?

**Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej
należy do Narodu. Naród sprawuje władzę przez swoich
przedstawicieli lub bezpośrednio.**

**art. 4
Konstytucji RP**

W sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa może być przeprowadzone **referendum ogólnokrajowe**.

art. 125
Konstytucji RP

Inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej i Radzie Ministrów. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje również **grupie co najmniej 100 000 obywateli** mających prawo wybierania do Sejmu.

art. 118
Konstytucji RP

Członkowie wspólnoty samorządowej mogą **decydować, w drodze referendum**, o sprawach dotyczących tej wspólnoty, w tym **o odwołaniu** pochodzącego z wyborów bezpośrednich organu samorządu terytorialnego.

art. 118
Konstytucji RP

Art. 41a Ustawy o samorządzie gminnym

Grupa mieszkańców gminy, posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, **może wystąpić z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą.**

Projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej **staje się przedmiotem obrad rady gminy na najbliższej sesji po złożeniu projektu**, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu.

Komitet inicjatywy uchwałodawczej ma prawo **wskazywać osoby uprawnione do reprezentowania komitetu** podczas prac rady gminy.

Ile podpisów?

w gminie do 5000 mieszkańców – co najmniej **100 osób**

w gminie do 20 000 mieszkańców – co najmniej **200 osób**

w gminie powyżej 20 000 mieszkańców – co najmniej **300 osób**

w powiecie do 100 000 mieszkańców – co najmniej **300 osób**

w powiecie powyżej 100 000 mieszkańców – co najmniej **500 osób**

Lp.	OGÓLNOPOLSKIE	LOKALNE
1.	podwyższenie wieku emerytalnego	buspasy
2.	podwyższenie 500+ do 800+	ograniczenie prędkości
3.	aborcja	sprzedaż alkoholu nocą
4.	związki partnerskie	budowa wiatraków
5.	likwidacja gimnazjów	budowa spalarni śmieci
6.	Trybunał Konstytucyjny	dofinansowanie in vitro przez samorząd
7.	prawa zwierząt (tzw. piątka dla zwierząt, na przykład zakaz hodowli na futra)	organizacja dużej imprezy (np. igrzyska w Krakowie)
8.	neutralność klimatyczna	wprowadzenie lokalnego podatku
9.	depenalizacja / legalizacja	Regulacja hulajnóg elektrycznych

Zaproponujcie:

- a) temat, w którym Waszym zdaniem warto zorganizować referendum
- b) przykładowe brzmienie pytania lub pytań
- c) trzy argumenty, by głosować „TAK”
- d) trzy argumenty, by głosować „NIE”

DZIĘKUJĘ!

Piotr Trudnowski
koordynator LubBezpośrednio.pl
Instytut Demokracji Bezpośredniej
tel. 505 055 515
piotr.trudnowski@gmail.com
kontakt@lubbezposrednio.pl
twitter.com/pio_tru